

KANTAPÖYTÄ PITKÄSTÄ AIKAA 9.11.2021 – VIERAANA YRJÖ LÄNSIPURO

Vanhat Ketut kokoontuivat jälleen koronatauon jälkeen ja vieraana oli uunituore Kettu, Yrjö Länsipuro. Monipuolinen ja ansiokas journalisti, diplomaatti ja kansainvälinen asiantuntija Yrjö Länsipuro kertoi Ketuille urastaan, johon on mahtunut merkittäviä näköalapaikkoja aina vuodesta 1959 nykypäivään asti.

Ulkomaanuutisten konkari Yrjö Länsipuro oli kiinnostunut uutisista jo kymmenvuotiaana ja siitä se sitten lähti. Ensimmäinen kosketus journalismiin oli toimittajuus Aamulehdessä (1959-61), ”Suomen parhaassa sanomalehdessä”, Länsipuron sanoin.

Sieltä ura jatkui kolmen vuosikymmenen verran YLEssä toimittajana, toimituspäällikkönä ja kirjeenvaihtajana New Yorkissa, Moskovassa (1981-87) ja Aasiassa (1988-91). Länsipuro muisteli, kuinka Kekkonen aikaan Yleisradiossa pystyttiin yleisesti ottaen noudattamaan länsimaisia uutisperusteita. Poikkeuksena olivat kuitenkin Kekkonen ja Neuvostoliitto, ”joista ei saanut sanoa pahaa sanaa”.

Länsipuro raportoi Neuvostoliiton romahduksen alkuvaiheista. Maan järjestelmää yritettiin muuttaa markkinatalouden suuntaan. Kun Tsernobylin ydinvoimala räjähti (1986), Gorbatsovin ajama glasnost eli avoimuuspolitiikka ei enää toiminutkaan. Kesti neljä kuukautta ennen kuin onnettomuuden varsinainen syy tuli julkiseen tietoon. Tämän jälkeen Gorbatsovin asema vahvistui ja avoimuus taas lisääntyi. ”Se oli toimittajan kannalta juhlaa, kun tietoa sai.”

Aasian kirjeenvaihtajana Länsipuro uutisoi vuonna 1989 Pekingistä opiskelijoiden mielenosoituksia ja Taivaallisen rauhan aukion verilöylyä. ”Kysymys oli hyvin pitkästä prosessista, joka huipentui opiskelijoiden mielenosoitukseen. Presidentti Gorbatsov oli myös samaan aikaan vierailulla Kiinassa. Raportointi perustui osin myös huhuihin, koska muitakaan lähteitä ei ollut.”

Seuraavaksi Länsipuro siirtyi toimittajasta tiedottajaksi, Washingtoniin lehdistöneuvokseksi (1992-97). ”Tällöin muuan muassa rakennettiin uusi lähetystöotalo, jonne hankittiin uutta tekniikkaa kuten iso videotykki ja alkoi internet-aikakausi.”

Sitten kutsuivatkin ulkoasiainministeriön lehdistö- ja kulttuuriosaston osastopäällikön työt Suomessa (1997-2005). Sittemmin Länsipuro on toiminut kansainvälisissä tietoyhteiskunnan hallintoon liittyvissä asiantuntijatehtävissä.

Länsipuro on seurannut ulkoministeriössä tietoyhteiskuntaan liittyviä kansainvälisen hallinnon kysymyksiä ja oli vuosina 2007-09 internetin nimi- ja osoitejärjestelmää ylläpitävässä ICANN-järjestössä sen presidentin strategiakomitean jäsenenä. Hän oli vuosina 2006-09 Euroopan kulttuurisäätiön Suomen osaston EKSO valtuuskunnassa. ”Nyt olemme täysin riippuvaisia internetistä. Yhä enemmän eletään internet-uutisvirrassa.”

”Jos junissa on junarosvoja niin ei sen takia pidä tuhota rautateitä.”

Paikalla oli 39 Kettua ja kysymyksiä esitettiin muun muassa internetistä, radiosta ja tv:stä, ETYKin roolista 70-luvulla, valeuutisista, Glaskowin ilmastokokouksesta sekä Kiinasta. Vastaus kysymykseen, vieläkö Länsipuroa kiehtoisi lähteä uutiskentille oli selvä: ”Tottakai, ei sitä ikinä tiedä”.

Tarja Hakulinen -teksti ja järjestelyt

Antero Takala -kuvat